

Dokid: 13007403 (09/566-20)

18 JULI 2013

ØYER KOMMUNE	
Sak.nr. 09/566-20	Saksbeh. ToFa
Løp.nr. 4303/13	Dato 18/7-13
Ark.nr. 98/1	

Dato: 16.07.2013
 Vår ref.: GUDSKINN
 13/3837-3
 Arkivkode: K23
 Løpenum: 13/14534
 Deres ref: 09/ 566-12,
 12/ 425-22

Øyer kommune
 Bygg, areal og geomatikk
 Kongsvegen 325
 2636 ØYER

Klage på lukt fra gjødselkum på Tretten Uttalelse fra Miljørettet helsevern/ kommuneoverlegen

Bakgrunn:

Etter innkalling fra Øyer kommune, Bygg, areal og geomatikk v/ Tor Falck har Miljørettet helsevern deltatt på befaring vedrørende klage på gjødselkum. Nærmere bestemt dreier saken seg om lukt fra gjødselkum på garden Mælum på Tretten. Klagen er framsatt av flere naboer.

Naboene har klaget over meget sjenerende lukt fra gjødselkummen helt siden den ble tatt i bruk i 2009. Kummen er helt åpen og fylles med gjødsel fra gris. Gjødsellageret fikk også en litt annen plassering enn det bygningsmyndighetene godkjente. Kummen, som har en diameter på ca. 32 meter og en høyde på fire meter, ligger 29 meter fra uteplassen til den nærmeste boligen.

Øyer kommune har bedt om en uttalelse til saken.

Observasjoner:

På befaringsdagen var det klarvær, varierende vinddrag fra sør og lufttemperatur ca. 20 °C.

På nordsiden av gjødselkummen, anslagsvis 70-80 meter unna, luktet det tydelig av gjødsel, og i nærheten av kummen var lukta sterk og ubehagelig. På sørsiden av beholderen, mot vinden, var det lite gjødsellukt å kjenne. Ved uteplass hos nærmeste nabo kunne den samme lukta kjennes tydelig når det stilnet eller vinddraget hadde en ugunstig retning.

Ubehagelig lukt – hvor alvorlig?

Generelt er forekomst av ubehagelig lukt i seg selv ikke farlig. Dette skyldes at i de situasjoner der folk klager over lukt er konsentrasjonene av luktstoffene som oftest så lave at disse ikke representerer noen helseisiko. Allikevel kan ubehagelig lukt over tid forstås som en stressfaktor som kan redusere den generelle trivsel, begrense befolkningens uteaktiviteter og luftemuligheter, og dermed indirekte gå utover helsen.

Uttalelse:

Den aktuelle gjødselkummen på Tretten er åpenbart et miljøhygienisk problem for nabolaget. Det er snakk om et luktnivå som på det verste gjør det nærmest umulig å oppholde seg utendørs og lukta trekker naturlig nok også inn i boligene når vinduene står åpne.

Kommunens helsemyndigheter forstår naboenes sterke misnøye med gjødselkummen og vi mener det er helt nødvendig å gjøre noe med luktplagene. Det kan være snakk om avbøtende tiltak rettet mot kilden/ kummen (for eksempel overbygging), å finne en alternativ plassering for installasjonen, eller avvikling.

Det vises til Forskrift om miljørettet helsevern (25.04.2003), med hjemmel i Folkehelseloven. § 9 Helsemessige ulemper som virksomhet eller eiendom påfører omgivelsene, underpunkt e): "Virksomheter skal drives slik at luktplager som er til helsemessig ulempe for omgivelsene unngås."

Uttalelsen er gitt i forståelse med kommuneoverlegen i Øyer.

Med vennlig hilsen

Gudbrand Skinnerlien
helsevernrådgiver

Kopi: Øyer kommune, kommuneoverlegen